

SENAT DE BELGIQUE

SESSION EXTRAORDINAIRE DE 1974

6 JUIN 1974.

Projet de loi portant approbation et exécution de la Convention Benelux en matière de métrologie, signée à Bruxelles le 11 mars 1970, ainsi que du Protocole modifiant cette Convention, signé à Bruxelles le 16 mars 1971.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES AFFAIRES ETRANGERES (1)
PAR M. VERHAEGEN.

A. — Introduction.

1. Objectifs.

L'objet de la Convention Benelux en matière de métrologie est d'aboutir par la coordination de la législation dans le domaine métrologique :

— à l'élimination des entraves à la libre circulation d'instruments de mesure aux Pays-Bas, au Luxembourg et en Belgique, en les soumettant tous à une législation entièrement unifiée et en prévoyant de ce fait une marque Benelux;

— à la création de garanties pour atteindre des résultats de mesurage identiques;

— au renforcement de la collaboration dans le domaine métrologique.

(1) Les membres suivants ont participé aux délibérations de la Commission :

M.M. Boey, président; Bertrand, Deschamps, de Stexhe, Herbage, D'Haeyer, Risopoulos, Van der Elst, Vandewiele en Verhaegen, rapporteur.

R. A 9565

Voir :

Document du Sénat :

238 (Session extraordinaire de 1974) : N° 1.

BELGISCHE SENAAT

BUITENGEWONE ZITTING 1974

6 JUNI 1974.

Ontwerp van wet houdende goedkeuring en uitvoering van de Beneluxovereenkomst inzake de metrologie, ondertekend te Brussel op 11 maart 1970, evenals van het Protocol tot wijziging van deze Overeenkomst, ondertekend te Brussel op 16 maart 1971.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
BUITENLANDSE ZAKEN (1) UITGEBRACHT
DOOR DE H. VERHAEGEN.

A. — Inleiding.

1. Doelstellingen.

De Beneluxovereenkomst inzake de metrologie strekt ertoe door het coördineren van de wetgeving op metrologisch gebied :

— belemmeringen van de vrije omloop van meetmiddelen in Nederland, Luxemburg en België op te heffen door ze alle onder één volledig geïnificeerde wetgeving te laten vallen en uit hoofde hiervan een Beneluxmerk te voorzien;

— waarborgen te scheppen voor het bereiken van gelijke meetresultaten;

— de onderlinge samenwerking op metrologisch gebied te verstrekken.

(1) De volgende leden hebben aan de beraadslagingen van de Commissie deelgenomen :

De heren Boey, voorzitter; Bertrand, Deschamps, de Stexhe, Herbage, D'Haeyer, Risopoulos, Van der Elst, Vandewiele en Verhaegen, verslaggever.

R. A 9565

Zie :

Gedr. St. van de Senaat :

238 (Buitengewone zitting 1974) : Nr 1.

2. Forme choisie pour réaliser les objectifs.

Pour réaliser l'unification du droit en matière métrologique, on a choisi la forme d'une convention avec protocoles d'exécution à effet direct.

B. — La Convention.

La convention est composée de trois parties :

- I Dispositions générales;
- II Réglementation uniforme;
- III Dispositions finales.

PARTIE I.

Dispositions générales (art. 1er à 9).

Les dispositions générales se rapportent successivement :

- à l'instauration de la réglementation uniforme.
- La réglementation uniforme entrera progressivement en vigueur avec abolition simultanée des dispositions y afférentes dans les lois et arrêtés nationaux, en ce sens que, pour les points réglés par des protocoles d'exécution, les lois et arrêtés nationaux existants cesseront d'être applicables (art. 1er).
- à l'exécution de la réglementation uniforme.

Il convient de distinguer deux stades dans cette exécution : les modalités d'exécution par voie de protocoles d'exécution (art. 2) et, ensuite, l'exécution pratique ou l'application de la réglementation uniforme et des protocoles d'exécution dont le soin est laissé aux administrations nationales (art. 3).

Deux organes du Benelux interviennent dans cette exécution, à savoir : les Parties Contractantes, qui constituent l'organe de décision et sont chargés notamment de l'établissement des protocoles d'exécution, ainsi que la Commission Benelux pour la métrologie, organe consultatif général (art. 4).

- aux obligations auxquelles s'engagent les Parties Contractantes en ce qui concerne cette exécution.

Les obligations essentielles sont (art. 5 à 9) :

- la concertation et l'assistance mutuelle dans l'application de la réglementation uniforme;
- l'utilisation exclusive d'unités de mesures reconnues;
- la reconnaissance des décisions prises par les autres parties;
- la mise en concordance, avec les autres parties, des points non repris dans la réglementation uniforme (art. 9).

Pour ce dernier point, il y a lieu de souligner qu'il s'agit des questions ci-dessous, réglées en Belgique par le projet de loi portant approbation de la Convention Benelux :

2. Gekozen vorm ter verwezenlijking van de gestelde doeleinden.

Ter verwezenlijking van de unificatie van het recht op metrologisch gebied werd de vorm gekozen van een overeenkomst met uitvoeringsprotocollen die rechtstreeks toepasselijk zijn.

B. — De Overeenkomst.

De overeenkomst bestaat uit drie delen :

- I Algemene bepalingen;
- II De eenvormige regeling;
- III Slotbepalingen.

DEEL I.

Algemene bepalingen (art. 1 tot en met 9).

De algemene bepalingen hebben achtereenvolgens betrekking op :

- de invoering van de eenvormige regeling.

De eenvormige regeling treedt geleidelijk in werking met gelijktijdige terzijdestelling van de desbetreffende bepalingen der nationale wetten en besluiten en wel in die zin dat voor de onderwerpen waarvoor uitvoeringsprotocollen getroffen worden de bestaande nationale wetten en besluiten vervallen (art. 1).

- de uitvoering van de eenvormige regeling.

Bij de uitvoering dienen twee stadia te worden onderscheiden, te weten de regeling der uitvoering door middel van uitvoeringsprotocollen (art. 2) en vervolgens de praktische uitvoering of toepassing van de eenvormige regeling en de uitvoeringsprotocollen die overgelaten wordt aan de nationale administraties (art. 3).

Bij deze uitvoering zijn twee Beneluxorganen betrokken, namelijk de Overeenkomstsluitende Partijen, die het beleidsorgaan voor de uitvoering vormen en er o.m. mede belast zijn de uitvoeringsprotocollen vast te stellen, alsmede de Beneluxcommissie voor de metrologie die het karakter heeft van een algemeen adviesorgaan (art. 4).

- de verplichtingen die de Overeenkomstsluitende Partijen op zich nemen in verband met deze uitvoering.

Als voornaamste verplichtingen kunnen aangestipt worden (art. 5 tot en met 9) :

- het plegen van overleg en het verlenen van bijstand bij de toepassing van de eenvormige regeling;
- het uitsluitend gebruiken van erkende meeteenheden;
- het erkennen van de beslissingen van de andere partijen;
- het in overeenstemming met de andere partijen regelen van de onderwerpen die buiten de eenvormige regeling gehouden worden (art. 9).

Wat dit laatste punt betreft weze aangestipt dat het om volgende onderwerpen gaat, die wat België betreft, geregeld worden door het wetsontwerp houdende goedkeuring van de Beneluxovereenkomst :

— détermination des sommes dues pour les opérations techniques effectuées par l'administration nationale;
 — règles relatives à l'application pratique de la réglementation uniforme;
 — règles relatives au contrôle de l'observation des dispositions prévues dans la réglementation uniforme et les protocoles d'exécution ainsi qu'à la recherche et à la constatation des infractions aux interdictions qui y sont énumérées.

PARTIE II.

La réglementation uniforme (art. 10 à 47).

Les objectifs pratiques de la réglementation uniforme peuvent se définir comme suit :

- déterminer des unités de mesure uniformes et à en régler l'utilisation;
- édicter des prescriptions concernant les instruments de mesure auxquels elle s'applique et l'examen de ces instruments de mesure;
- mettre les organes chargés de son exécution en mesure d'effectuer les examens métrologiques à l'usage de l'industrie, de la science et d'autres secteurs.

Rappelons encore que la réglementation uniforme est conçue comme une loi-cadre qui ne reprend que les dispositions de base et dont l'application est réglée par des protocoles d'exécution.

Subdivision et teneur de la réglementation uniforme.

Le chapitre I relatif à la réglementation uniforme a un caractère préliminaire.

Les chapitres II à V y compris contiennent, dans un ordre identique à celui des objectifs décrits plus haut, les prescriptions primordiales de l'ensemble de la réglementation.

Les autres chapitres, soit ceux portant les numéros VII, VIII et IX, traitent de questions générales et complémentaires.

Voici une description sommaire de la teneur des neuf chapitres.

CHAPITRE I.

Dispositions préliminaires.

Ce chapitre donne la définition de quelques notions de base — instrument de mesure, instrument de mesure vérifié et mesurages dans le circuit économique — utilisées dans la réglementation uniforme.

CHAPITRE II.

Les unités de mesures reconnues et leurs étalons.

Ce chapitre commence par fixer et définir les unités reconnues sur le territoire du Benelux, lesquelles — comme

— de vaststelling van de geldbedragen voor de technische verrichtingen van de nationale administratie;

— het regelen van de praktische toepassing van de eeniforme regeling;

— het regelen van het toezicht op de naleving van het bij de eenvormige regeling en de uitvoeringsprotocollen bepaalde en van de opsporing en vaststelling van de gedragingen in strijd met de daarin gestelde verboden.

DEEL II.

De eenvormige regeling (art. 10 t.u.m. 47).

De eenvormige regeling beoogt praktisch :

a) uniforme meeteenheden vast te stellen alsmede hun gebruik te regelen;

b) voorschriften te geven omtrent de meetmiddelen die onder haar werkingssfeer vallen en omtrent het onderzoek van die meetmiddelen;

c) ten behoeve van industrie, wetenschap en andere maatschappelijke belangen metrologische onderzoeken mogelijk te maken, te verrichten door de met haar uitvoering belaste organen.

Er weze nogmaals aangestipt dat de eenvormige regeling opgezet is als een raamwet, waarin alleen de basisbepalingen zijn opgenomen, terwijl de uitwerking in uitvoeringsprotocollen wordt geregeld.

Indeling en inhoud van de eenvormige regeling.

Het eerste hoofdstuk betreffende de eenvormige regeling heeft een inleidend karakter.

De hoofdstukken II t/m. V bevatten in dezelfde volgorde als de hierboven behandelde doelstellingen de belangrijkste voorschriften der gehele regeling.

De overige hoofdstukken, namelijk VII, VIII en IX behandelen aangelegenheden van algemeen en aanvullend karakter.

Hieronder volgt een summere beschrijving van de inhoud der negen hoofdstukken.

HOOFDSTUK I.

Inleidende bepalingen.

Dit hoofdstuk bevat de definities van enige grondbegrippen — die van meetmiddelen, geijkt meetmiddel en metingen in het economische verkeer — die in de eenvormige regeling worden gebruikt.

HOOFDSTUK II.

De erkende meeteenheden en de standaarden daarvan.

In dit hoofdstuk worden vooreerst de in het Beneluxgebied erkende eenheden vastgesteld en gedefinieerd, waar-

déjà dit — se basent sur le Système International d'Unités, approuvé par la Onzième Conférence Générale de Poids et Mesures et modifié par la Treizième.

Ce même chapitre donne ensuite les dispositions concernant l'utilisation obligatoire des unités reconnues.

CHAPITRE III.

Les instruments de mesure.

Ce chapitre comprend les règles relatives à l'utilisation d'un instrument de mesure vérifié et les diverses questions qui s'y rapportent. Le champ d'application de la réglementation y est plus nettement délimité. Les règles ont été établies de manière telle qu'en principe il sera possible de prescrire la vérification pour tout instrument de mesure — quel que soit l'usage qui en est fait — dès que cela s'avère souhaitable.

CHAPITRE IV.

L'examen des instruments de mesure.

Ce chapitre définit et règle les diverses formes d'examen, à savoir l'examen de l'approbation de modèle, la vérification primitive, la vérification périodique et le contrôle technique. Un dernier paragraphe contient des dispositions générales relatives aux diverses formes d'examen.

A remarquer que ces différentes formes d'examen, utilisées pour la surveillance des instruments de mesure, ne doivent pas toujours être appliquées à tous les instruments. C'est ainsi, par exemple, qu'il peut être arrêté que l'approbation de modèle ne s'appliquera pas aux instruments de mesure dont la forme et la composition sont suffisamment spécifiées par des protocoles d'exécution.

La quatrième forme de surveillance, c'est-à-dire le contrôle technique qui consiste à vérifier si un instrument de mesure satisfait toujours aux prescriptions techniques, est cependant de rigueur dans tous les cas.

CHAPITRE V.

Prestations sur demande.

Ce chapitre comprend les dispositions relatives aux conditions dans lesquelles les organes chargés de l'exécution peuvent fournir des prestations sur demande.

CHAPITRE VI.

Futailles, bouteilles et récipients similaires, carafes et verres à boire.

Les dispositions de ce chapitre permettent de fixer des règles concernant la contenance des futailles, bouteilles et récipients similaires et d'interdire l'utilisation, dans certains

van — zoals reeds opgemerkt — de basis wordt gevormd door het Internationaal Stelsel van Eenheden, dat is goedgekeurd door de Elfde en gewijzigd door de Dertiende Algemene Conferentie voor Maten en Gewichten.

In aansluiting daarop vindt men in dit hoofdstuk de bepalingen omtrent het verplichte gebruik van de erkende eenheden.

HOOFDSTUK III.

De meetmiddelen.

Dit hoofdstuk bevat de regelen met betrekking tot het gebruik van een geijkt meetmiddel en daarmee samenhangende onderwerpen. Hierin wordt de werkingssfeer der regeling nader omlijnd. De gegeven regelen zijn zodanig opgesteld, dat het in beginsel mogelijk zal zijn voor elk meetmiddel, zodra dit wenselijk wordt geacht — onverschillig het doel waarvoor het wordt gebruikt — ijking voor te schrijven.

HOOFDSTUK IV.

Het onderzoek van de meetmiddelen.

In dit hoofdstuk worden de verschillende vormen van onderzoek gedefinieerd en geregeld, te weten het onderzoek tot modelgoedkeuring, de eerste ijk, de herijk en de technische controle. Een slotparagraaf bevat algemene bepalingen, die betrekking hebben op alle onderscheiden vormen van onderzoek.

Opmerking verdient, dat deze verschillende vormen van onderzoek, die bij het toezicht op de meetmiddelen worden gebruikt, niet altijd bij alle meetmiddelen behoeven te worden toegepast. Zo kan bij voorbeeld de modelgoedkeuring niet van toepassing worden verklaard voor meetmiddelen, waarvan de vorm en de samenstelling door uitvoeringsprotocollen voldoende gedetailleerd omschreven zijn.

Evenwel is in alle gevallen de vierde vorm van toezicht toepasselijk namelijk de technische controle, die erin bestaat na te gaan of het meetmiddel nog steeds voldoet aan de daarvoor vastgestelde technische voorschriften.

HOOFDSTUK V.

Verrichtingen op verzoek.

Dit hoofdstuk bevat bepalingen omtrent de voorwaarden, waarop door de met de uitvoering belaste organen op verzoek diensten kunnen worden verleend.

HOOFDSTUK VI.

Fusten, flessen en soortgelijke recipiënten, karaffen en drinkglazen.

De bepalingen van dit hoofdstuk openen de mogelijkheid tot het stellen van regelen met betrekking tot de inhoud van fusten, flessen en soortgelijke recipiënten, alsmede tot

cas, d'autres carafes et verres à boire que ceux pourvus d'un trait de jauge et d'une indication de la contenance.

CHAPITRE VII.

Dispenses et exemptions.

Ce chapitre fixe les règles en matière de dispenses et d'exemptions. Celles-ci peuvent être assorties de prescriptions ou de restrictions.

CHAPITRE VIII.

Taxe d'examen et indemnités.

Ce chapitre dispose que des sommes, dont le montant reste à fixer, sont dues pour les prestations citées aux chapitres IV et V.

CHAPITRE IX.

Dispositions transitoires.

Au sujet des dispositions transitoires prévues dans le projet, il est notamment à remarquer que les conditions dans lesquelles certains articles de la réglementation uniforme ne sont pas applicables pendant une durée déterminée, peuvent être différentes pour chacun des pays du Benelux.

PARTIE III.

Dispositions finales (art. 48 à 53).

ART. 48.

La Cour de Justice Benelux est chargée d'assurer l'identité d'interprétation des règles juridiques communes désignées comme telles; cet article désigne comme règles juridiques communes toutes les dispositions de la convention et des protocoles d'exécution.

ART. 49.

Il n'est pas exceptionnel que dans les traités internationaux les parties indiquent clairement comment, à leur avis, les dispositions du traité doivent être interprétées. C'est pourquoi il a été jugé utile d'insérer explicitement dans le texte le principe selon lequel en cas de doute il faut choisir l'interprétation la plus favorable à l'application des directives de la C.E.E.

La teneur des autres articles, qui traitent notamment de la validité territoriale de la convention, de sa ratification et de son entrée en vigueur, de sa durée, de la procédure

het verbieden, in bepaalde gevallen, van andere karaffen en drinkglazen dan die welke zijn voorzien van een maatstreep en een inhoudsaanduiding.

HOOFDSTUK VII.

Vrijstellingen en ontheffingen.

In dit hoofdstuk worden regelen gegeven omtrent vrijstellingen en ontheffingen. Zowel aan de vrijstellingen als aan de ontheffingen kunnen voorschriften worden verbonden en beperkingen worden gesteld.

HOOFDSTUK VIII.

Onderzoeken en vergoedingen.

In dit hoofdstuk is bepaald, dat voor de in de hoofdstukken IV en V genoemde werkzaamheden nader vast te stellen bedragen verschuldigd zullen zijn.

HOOFDSTUK IX.

Overgangsbepalingen.

Omtrent de overgangsbepalingen, waarin het ontwerp voorziet, kan worden opgemerkt, dat de voorwaarden voor de niet-toepasselijkheid van sommige artikelen der eenvormige regeling gedurende een bepaalde tijd voor elk der Beneluxlanden verschillend kunnen zijn.

DEEL III.

Slotbepalingen (art.48 t./m. 53).

ART. 48.

Het Benelux-gerechtshof heeft tot taak de gelijkheid te verzekeren in de uitleg van de gemeenschappelijke rechtsregels die als zodanig worden aangewezen; in dit artikel worden al de bepalingen van de overeenkomst en van de uitvoeringsprotocollen als gemeenschappelijke rechtsregels aangewezen.

ART. 49.

Het is niet ongebruikelijk dat in internationale verdragen partijen duidelijk aangeven op welke wijze naar hun oordeel de bepalingen van het verdrag geïnterpreteerd moeten worden. Het werd dan ook wenselijk geoordeeld explicet het beginsel in de tekst op te nemen dat in geval van twijfel de voor de toepassing van de E.E.G.-richtlijnen meest gunstige interpretatie moet worden aanvaard.

De inhoud van de overige artikelen, die o.m. handelen over de territoriale geldigheid van de overeenkomst, over haar bekragting en inwerkingtreding, over haar duur,

de modification de la convention et de sa dénonciation,
n'appelle pas de commentaire.

Le projet de loi ainsi que le présent rapport ont été adoptés
à l'unanimité.

Le Rapporteur,

J. VERHAEGEN.

Le Président,

F. BOEY.

over de procedure tot wijziging van de overeenkomst en
over haar opzegging, behoeft geen nadere toelichting.

Het ontwerp en dit verslag zijn met algemene stemmen
aangenomen.

De Verslaggever,

J. VERHAEGEN.

De Voorzitter,

F. BOEY.